

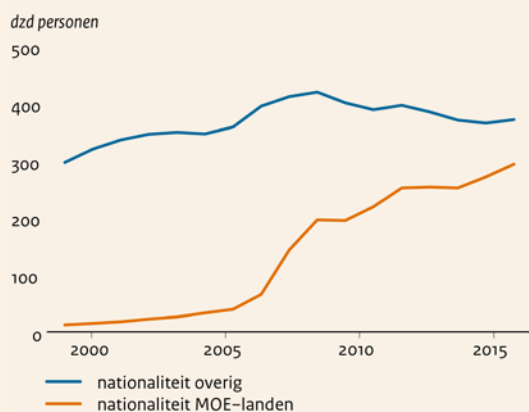
Belang buitenlandse arbeid neemt toe voor Nederland

Het aantal buitenlandse arbeidskrachten in Nederland neemt gestaag toe. De geleverde arbeid is overwegend aanvullend op het binnenlands arbeidsaanbod.

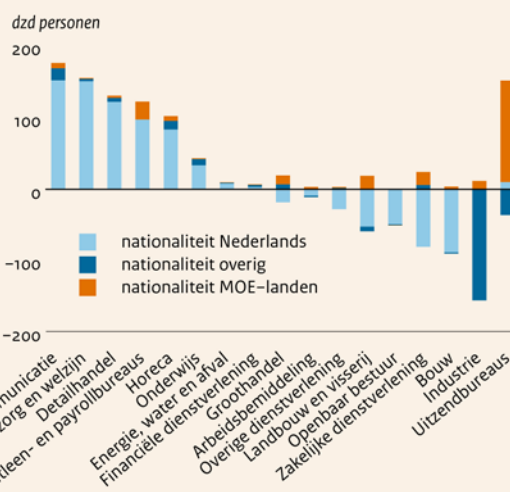
Van de totale toename van het aantal werknemers in Nederland in de periode 2005-2015 (met 432 dzd personen) heeft ruim 60% een nationaliteit anders dan de Nederlandse (inclusief personen met een andere nationaliteit dan de Nederlandse, maar geboren in Nederland, zie ook de noot bij de figuur). Als gevolg daarvan is het aandeel van werknemers met een niet-Nederlandse nationaliteit in de totale werkgelegenheid in die periode gestegen van 5% tot 8%. Het leeuwendeel van de toename van buitenlandse werknemers (95%) is afkomstig uit Midden- en Oost-Europa (MOE).

Na de stapsgewijze openstelling van de arbeidsmarkt voor werknemers uit MOE-landen versnelt het aantal werknemers uit deze landen aanzienlijk in 2007 en 2008 (figuur links) (a). In de jaren daarna blijft het aantal arbeidsmigranten in Nederland ondanks de economische crisis gestaag stijgen. Meer dan de helft van de in Nederland gearriveerde MOE-landers is komen te werken als uitzendkracht (figuur rechts). Daarnaast stijgt het aantal uit MOE-landen afkomstige arbeidskrachten in sectoren als de landbouw, industrie, groothandel, zakelijke dienstverlening en uitleen- en payrollbureaus.

Buitenlandse werknemers in Nederland

Verandering per sector van 2005 tot 2015

Bron: eigen berekeningen op basis van microdata uit het Sociaal Statistisch Bestand van het CBS ([link](#)). Werknemers zijn personen in loondienst. Zij kunnen daarnaast als zelfstandige actief zijn. Personen met dubbele nationaliteit zijn als migrant geteld. Personen die niet staan ingeschreven in de GBA, zijn meegeteld. Werklozen zijn niet meegeteld.

Internationaal onderzoek laat zien dat de negatieve gevolgen van immigratie gering zijn. Aan de onderkant van de arbeidsmarkt kan immigratie tijdelijk leiden tot verdringing van ingezetenen (b). In Nederland zijn er geen concrete aanwijzingen dat immigratie heeft geleid tot verdringing. Zo is er op bedrijfstakniveau geen duidelijk verband tussen loongroei en de toename van het aandeel van migranten in de werkgelegenheid (c). Ook zijn buitenlandse arbeidskrachten relatief vaak werkzaam in bedrijfstakken waar relatief veel vacatures bestaan (d). De door migranten geleverde arbeid is dus overwegend complementair aan het binnenlandse arbeidsaanbod (e).

(a) Bollen en Rojas (2018) vinden een significant effect van de openstelling van grenzen op de aanwezigheid van arbeidsmigranten uit lidstaten van de EU. Bollen J. en Hugo Rojas-Romagosa, 2018, Estimating migration changes from the EU's free movement of people principle, CPB Discussion Paper, te verschijnen, Den Haag.

(b) De onderzoeksliteratuur komt aan de orde in een studie van CPB en SCP over verdringing op de arbeidsmarkt, die later dit jaar verschijnt.

(c) Euwals, R. en G. Meijerink, 2018, Inclusieve globalisering, CPB Policy Brief 2018/08, Den Haag ([link](#)).

(d) Op basis van de vacaturegraad (aantal vacatures per duizend banen) en uitkomsten van de Conjunctuurenquête Nederland van het CBS.

(e) SEO Economisch Onderzoek, 2018, De economische waarde van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa voor Nederland, SEO, Amsterdam ([link](#)).